

Motion till kommunfullmäktige i Staffanstorps kommun

Åtgärder för att bevara och stärka hotade sandbiarter—fältsandbi, flodsandbi och batavsandbi—i Staffanstorp

Inledning

Våra pollinatörer – framför allt bina – minskar snabbt i antal. Det är inte bara en förlust för naturen, utan även för oss människor. Om bina blir färre, minskar både vår biologiska mångfald och vår livsmedelssäkerhet.

I Skåne är situationen särskilt känslig. Här finns tre unika biarter – fältsandbi, flodsandbi och batavsandbi – som nästan bara förekommer i vår region. (Naturvårdsverket, *Redovisning av åtgärdsprogram för batavsandbi, fältsandbi och flodsandbi 2014 – 2018*). De är starkt hotade och riskerar att försvinna om vi inte agerar. Staffanstorps kommun har därför ett ansvar, men också en möjlighet, att vara en del av lösningen. Genom relativt enkla åtgärder som att skapa sandytor och plantera sälk kan vi ge dessa arter en chans att överleva och föröka sig.

1. Fakta och nuläge

Fältsandbi (*Andrena morawitzi*):

- Mycket sällsynt i Sverige, med bara ett fåtal observationer under hela 1900-talet.

Flodsandbi (*Andrena nycthemera*):

- Har stabila populationer i delar av Skåne.
- Är beroende av sälk och sandiga boplatser.

Batavsandbi (*Andrena batava*):

- Förekommer på flera platser i Skåne.
- Ofta knutet till sandiga miljöer i närhet av Salix.

Gemensamma behov:

- Alla tre arter behöver öppna, soliga sandytor för sina bon.
- De är helt beroende av tidigblommande sälk och vide som födokälla på våren.
- Hotas främst av att sälk tas bort, sandmarker växer igen och boplatser försvinner.

2. Förslag till åtgärder i Staffanstorps kommun

A) Återetablera och förbättra habitat:

- Anlägga sandbäddar i soliga, väl-dränerade miljöer.
- Plantera och bevara sälk och vide i närheten av sandytor.

B) Skydd och skötsel:

- Hålla sandytor öppna genom att ta bort sly och gräs.

C) Information och utbildning:

- Skapa informationskampanjer riktade till invånare om hur de själva kan bidra.
- Involvera skolor och äldre personer (pensionärer) i att anlägga sandbäddar och följa bina som ett pedagogiskt och meningsfullt projekt.

D) Föreslagna platser för sandbäddar i Staffanstorp:

1. Sege å och Höje ås dalgångar – öppna marker med naturlig närhet till säl.
2. Hjärups grönytor och parkmiljöer – pedagogiska platser nära skolor.
3. Vägslänter och trafiknära grönytor längs t.ex. väg 108 – spridningskorridorer..

3. Kristdemokraternas förslag till kommunfullmäktige

Kristdemokraterna föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att en lokal handlingsplan tas fram för att stärka populationerna av fältsandbi, flodsandbi och batavsandbi.
2. Att sandbäddar anläggs på de föreslagna platserna och att deras långsiktiga skötsel säkerställs med företrädesvis skolor och pensionärer.
3. Att invånare, skolor och föreningar får möjlighet att engageras i arbetet.
4. Att statliga och regionala bidrag söks för att finansiera insatserna så att en inventering av arterna lättare kan genomföras i samarbete med experter och att utvecklingen följs upp årligen så att kvaliteten på projekten kan upprätthållas.

Avslutande motivering

Staffanstorp kan, genom relativt små men genomtänkta insatser, bli en förebild för hur en kommun kan bidra till att bevara biologisk mångfald. Vi har ett ansvar gentemot både kommande generationer och den natur vi är satta att förvalta.

Staffanstorp, 2025-09-09

För Kristdemokraterna i Staffanstorp
Joakim Borglin

Martin Kjaerran